

Til adressatar i følge liste

Saksbehandlar, innvalstelefon

Tom Dybwad, 5764 3123

Gaddeskogsvatnet naturreservat - framlegg om oppretting etter naturmangfaldlova etter prosedyren for frivillig vern

Fylkesmannen sender på høyring eit framlegg om oppretting av Gaddeskogsvatnet naturreservat i Bremanger kommune med heimel i naturmangfaldlova.

Frist for å kome med fråsegn til høyringsframlegget er 10.06.2019.

Vi viser til vårt brev av 12.03.2019 med melding om oppstart av verneprosess etter naturmangfaldlova etter prosedyren for frivillig vern for Gaddeskogsvatnet naturreservat.

Bakgrunn

Sidan St.meld. 25 (2002-2003) har frivillig vern, saman med vern på statsgrunn, vore ein av hovudstrategiane for nytt vern av skog i Noreg. Frivillig vern inneber at det er grunneigarane, i samarbeid med skogeigarlaget, som tilbyr staten areal for mogleg vern. Dersom verneverdiane er så store at miljøvernstyresmaktene finn det interessant, vert det så starta forhandlingar mellom staten og grunneigarane. Det vert då forhandla både om avgrensing, verneforskrift og pris, og det vert ikkje inngått avtale om vern med mindre partane vert samde.

Områdevern er likevel ikkje berre ei sak mellom grunneigarar og miljøstyresmakter. Som for tradisjonelle verneprosessar er det difor viktig med ei offentleg høyring der også andre instansar og samfunnsinteresser kan kome med merknader. Naturmangfaldlova §§ 41 og 42 krev også at alle som vernet vedkjem vert informerte når vernearbeidet tek til, slik at dei i god tid før høyringa er best mogleg informerte om korleis det planlagde verneområdet vil kunne gripe inn i deira interesser. Dette er ikkje mindre viktig ved frivillig vern, der forhandlingane med grunneigarane allereie har kome langt når den formelle delen av prosessen startar opp.

Føremålet med dette brevet er å høyre eit framlegg om å opprette Gaddeskogsvatnet naturreservat i medhald av naturmangfaldlova etter prosedyren for frivillig skogvern.

Aktuelt verneområde

Det planlagde verneområdet (sjå vedlagt kart) ligg aust for og grensar til Gaddeskogsvatnet i Bremanger kommune. Grunneigar i området har underskrive avtale om vern som naturreservat (sjå vedlagt kart).

Det planlagde verneområdet omfattar i alt ca. 1670 dekar. På ei strekning på ca. 250 meter grensar utkastet til Gaddeskogsvatnet naturreservat til Vingen landskapsvernområde.

Verneverdiar i området

Tilbodsområdet gjeld den nordaustlege delen av eit skogområde som vart kartlagt og funne som viktig gamal furuskog i 2014 under namnet Vingen – Dyreholtane, dvs. om lag 1/3 av arealet med store naturverdiar. Naboane har til no ikkje vore interessert i frivillig skogvern. Tilbodet inkluderer også noko skog nordvest for området som vart funne som viktig.

Skildringa under gjeld heile området (i alt ca. 2231 dekar) som vart funne som viktig og er omtala slik i Naturbasen;

«Verdibegrunnelse

Dette er et stort område med gammel kystfuruskog i et svært naturskjønt og uberørt landskap. Skogen er gammel naturskog, men har stor mangel på læger (og dermed også dårlig/manglende kontinuitet i læger). Siden en stor del av viktig arts mangfold (og de fleste signal- og rødlistearter) i fattig furuskog er knyttet til læger, er også artsmangfoldet fattig. Lokaliteten har viktige naturskogs kvaliteter, men lite læger og dårlig kontinuitet i læger gjør at området under tvil ikke vurderes høyere enn B (viktig).

Innledning

Undersøkt av Tom H. Hofton (BioFokus) 7.6.2014 ifbm. kystfuruskog-kartlegging 2013. Tidligere kartlagt ifbm. verneplan for barskog fase 1 (Moe 1994, som gir en grundigere beskrivelse av området "Vingevassdraget" og vurderer det som meget verneverdig **), videreført til Naturbase-lokalitet BN00031459 "Vingen-Dyreholtane", som her erstattes av ny beskrivelse og avgrensning. Grensene er noe justerte av Fylkesmannen ut fra omtale i Moe 1994, for å få med kjente forekomster av rødlistede arter, og ut fra egen kjennskap til området. Området er i BioFokus-rapport 2014-17 kalt Gaddeskog, men i Naturbasen er det tidligere navnet beholdt.

Beliggenhet og naturgrunnlag

Lokaliteten ligger i den vide dalsenkningen opp mot fjellet sør for Vingen og Vingelva, og består av et større furuskogsområde avgrenset mot bjørkedominert skog innover/høyere, og relativt skarpt mot betydelig mer påvirket skog utover dalen (dominert av middelaldrende og relativt unge trær, og med svært lite død ved). Berggrunn (NGU 2014): devonsk sandstein.

Bioklimaregion: nordboreal – sterkt oseanisk (NB-O3).

Artsmangfold

Gjennomgående svært lite læger gjør at artsmangfoldet er ganske fattig, og bare noen få signal- og rødlistearter er påvist: gubbeskjegg (*Alectoria sarmentosa*, NT), furuplett (*Chaetodermella luna*, NT), tyrivoksskinn (*Phlebia serialis*, VU), sistnevnte er en relativt sjelden art. Karplantefloraen er gjennomgående fattig, men de små rikere partiene har en del mer eller mindre vanlige rikmarksarter (jf. også Moe 1994). Området er oseanisk, og mosefloraen på bergflater og steinblokker bærer preg av dette, med bl.a. praktdraugmose (*Anastrophyllum donnianum*, NT) og den vanligere praktvebladmose (*Scapania ornithopodioides*) flere steder (det mest utpregete området med dette elementet er skilt ut som egen naturtypelokalitet).

Påvirkning

Gammel skog som ikke er påvirket på lenge, men som har vært utsatt for gjennomhogst og antakelig også rydding av dødved i gamle dager (noe som har ført til svært lav mengde læger i dag). Rester etter hogststubbene er synlige som store, lyngovervokste tuer.

Fremmede arter

Ingen påvist.

Råd om skjøtsel og hensyn

Fri utvikling (ingen inngrep) vil være optimalt/nødvendig for å bevare naturverdiene. Det er ikke behov for skjøtsel.

Landskap

Dalsenkningen utgjør et større, velavgrenset område med gammel skog. Distriktet generelt har betydelige arealer gammel kystfuruskog og boreal bjørk/furu-regnskog.»

Vingeelva er eit vassdrag som er verna mot kraftutbygging. Hovudelva grensar til tilbodsområdet, og to sideelvar ligg inne i tilbodsområdet.

Status i kommuneplanen

I gjeldande kommuneplanen for Bremanger er området LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde).

Verneforskrift og grenser

Ved oppretting av eit naturreservat vert det utarbeidd særskilde verneforskrifter som fortel kva for restriksjonar som vert lagde på aktivitetar i området. Dersom det vert oppretta naturreservat, vil det bli forbod mot tekniske inngrep, hogst og motorferdsel. Beite, vanleg friluftsliv, fiske og vanlegvis også jakt, vil vere lov. For Gaddeskogsvatnet har det vore naturleg å ta utgangspunkt i standard mal for skogområde som blir verna som naturreservat. Framlegget til verneforskrift er lagt ved dette brevet. Eigedomstilhøva vert ikkje endra ved oppretting av naturreservat. Kartet som er lagt ved viser framlegget til grenser for naturreservatet, og kan fram til vedtak berre innskrenkast. Framlegget til verneforskrift kan berre gjerast mindre streng.

Erstatning

Etter § 50 i naturmangfaldlova har eigar eller rettshavar i område som vert verna som naturreservat rett til erstatning for økonomisk tap når vernet gjer noverande bruk vanskeleg. Ved frivillig vern følgjer ein derimot ikkje den ordinære framgangsmåten ved fastsetjing av erstatning som er omtalt i § 51. Frivillig vern er basert på at partane har vorte samde, også om erstatninga. Difor kan erstatningssummane utbetalast så snart området er verna, utan å vente på dei fristane som er omtalte i § 51.

Eigedomstilhøve

Eigarar av området som er tilbode er gnr. 77 bnr. 1 i Bremanger kommune.

Namn

Namn på verneområdet vil vere ein del av verneplanprosessen med høve til å kome med innspel og framlegg. Det mest aktuelle namnet er per i dag «*Gaddeskogsvatnet naturreservat*». Det kan innvendast at namnet ikkje er heilt dekkjande sidan sjølve vatnet ikkje vil bli med i naturreservatet. Språkrådet går inn for namnet *Gaddeskogsvatnet naturreservat* (sjå under).

Konsekvensar av vernet

For å ta vare på dei sårbare og store naturkvalitetane i området er det naudsynt med ei verneform som sikrar området mot inngrep. Det er difor ønskjeleg å verne om områda som naturreservat etter naturmangfaldlova § 37. Ei slik verneform vil i utgangspunktet forby aktivitetar og nye anlegg som kan skade verneverdiane i naturreservatet. Vernet vil føre til visse restriksjonar på bruk av området, både når det gjeld hogst og andre inngrep. Grunneigarane vil framleis ha rett til jakt og fiske og ålmenta generelt for sanking av sopp og bær. Turstiar som er i området skal også kunne haldast ved like.

Brukarinteresser

Fylkesmannen er ikkje kjend med at det er spesielle brukarinteresser i området. Det går ein umerkt sti frå Svelgen til Vingelven like på utsida av det planlagde naturreservat, og ei grein av denne stien går langs Gaddeskogsvatnet inne i området.

Innspel til oppstartmeldinga

Det kom følgjande innspel til oppstartmeldinga:

Direktoratet for mineralforvaltning melder at det «er (det) ikkje registrert viktige mineralressursar innanfor verneområdet. DMF har derfor ingen merknader til forslag om oppretting av Gaddeskogsvatnet naturreservat.»

Forsvarsbygg har ingen merknader.

Riksantikvaren viser til kulturavdelinga i fylkeskommunen og har ingen merknader.

Statnett har ikkje anlegg som vert berørt av planane og har difor ingen merknader.

Norges vassdrags- og energidirektorat – NVE kjenner ikkje til eksisterande nettanlegg eller konkrete planar for regional- eller sentralnett i det aktuelle område, men bed om at SFE Nett får saka på høyring.

Språkrådet meiner det er tilrådeleg å nytte Gaddeskogsvatnet naturreservat som namn på området, og peiker på at det i 1994 vart vedteke at primærnamnet skal skrivast Gaddeskogsvatnet.

Det er såleis ikkje kome innspel til oppstartmeldinga som gjev grunn til å endre noko etter oppstartmeldinga når vi no sender framlegget på høyring. SFE Nett får saka på høyring.

Saksgang vidare

Dette brevet, saman med annonser i lokalavisa og kunngjering på internett markerer oppstart av verneplanarbeidet.

For å følgje opp Stortinget si satsing på frivillig vern i budsjettet for i år, og for at ikkje grunneigarane skal måtte vente unødig på erstatningsutbetalingane, er det sterkt ønskeleg at Gaddeskogsvatnet naturreservat kan vedtakast ved kgl.res. i år. Dette føreset ein relativt stram tidsplan, der Fylkesmannen bør sende ut høyringsframlegget raskt etter fristen for å kome med merknader til denne oppstartmeldinga.

Frist for å kome med fråsegn til verneframlegget vert sett til

10. juni 2019

Alle som ønskjer det er velkomne til å kome med fråsegn til framlegget om oppretting av Gaddeskogsvatnet naturreservat.

Fylkesmannen legg opp til å ha synfaring i det omfanget når vi er i området 18.-19. juni i år. Grunneigar og andre som måtte ønske det er velkomne til å vere med.

Høyringsframlegget, med verneforskrift og avgrensing, er det som grunneigarane og staten har vorte samde om.

Etter at framlegget til vern har vore på høyring, vil Fylkesmannen vurdere og oppsummere alle fråsegner og sende si tilråding truleg innan 15. august i år til sentrale styresmakter, som vil leggje planen fram til endeleg avgjerd i regjeringa (Kgl. res.), vonleg innan slutten av 2019. Ei stram tidsramme er naudsynt sidan Miljødirektoratet og Klima- og miljødepartementet vil få eit stort tal saker frå heile landet, og som det vil ta tid å handsame i dei ulike departementa og andre sentrale instansane som skogreservata vedkjem.

Adresselister

Dette brevet er sendt ut til alle grunneigarar og rettshavarar innanfor det aktuelle området, lokale, regionale og nasjonale organ og organisasjonar som kan ha interesse av planarbeidet.

Vi ber om forståing og orsaking for om det skulle vere feil eller manglar ved adresselistene, og ber samstundes om tilbakemelding på manglar eller feil adresse o.l. til Fylkesmannen ved sakshandsamar.

Informasjon

Spørsmål om arbeidet kan rettast til

- seniorrådgivar Tom Dybwad, tlf. 57 64 31 23, e-post fmsftd@fylkesmannen.no

Fråsegn sendast til

Fylkesmannen i Vestland, Njøsavegen 2, 6863 Leikanger eller på e-post fmvlpost@fylkesmannen.no

Med helsing

Kjell Kvingedal
miljødirektør

Eline Orheim
seksjonsleiar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg:

- Kart over framlegg til Gaddeskogsvatnet naturreservat i Bremanger kommune
- Framlegg til verneforskrift for Gaddeskogsvatnet naturreservat

Adresseliste:

Kristin Farestveit (gnr/bnr 77/1), Oterstadneset 13, 6727 Stamnes, farestveit.kristin@gmail.com

Bremanger kommune, postmottak@bremanger.kommune.no

Davik/Ålfoten Bondelag, ma-indre@online.no

Bremanger skogeigarlag v/ Knut E. Dombestein, knutdombestein@gmail.com

Svelgen jeger- og fiskerlag v/ Alf Håøy, Alf.haoy@sfe.no

Keipen Turlag, keipenturlag@gmail.com

Sogn og Fjordane fylkeskommune, post@sfj.no

Vest Politidistrikt, post.vest@politiet.no

Høgskulen på Vestlandet v/ avd. for naturforvaltning, Sogn og Fjordane, post@hvl.no

Naturvernforbundet i Sogn og Fjordane, sognogfjordane@naturvernforbundet.no

Norges Jeger- og Fiskerforbund NJFF Sogn og Fjordane, sognogfjordane@njff.no

Norges vassdrags- og energidirektorat, region vest, rv@nve.no

Sogn og Fjordane Bondelag, sogn.fjordane@bondelaget.no

Sogn og Fjordane Bonde- og Småbrukarlag, sognogfjordane@smabrukarlaget.no

Sogn og Fjordane Skogselskap, brandsoyplanteskule@gmail.com

Sogn og Fjordane Turlag, sft@dnt.no

SFE Nett, post@sfe.no

Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane, sognogfjordane@fnf-nett.no
Sogn og Fjordane avd. NOF v/Anders Braanaas, anders.braanaas@eninvest.net
Visit Nordfjord, mail@nordfjord.no
Statens vegvesen region vest, firmapost-vest@vegvesen.no
Forsvarsbygg, servicesenter@forsvarsbygg.no
Norges jeger- og fiskerforbund, njff@njff.no
Technogarden (nødnett), firmapost@technogarden.no
Norsk organisasjon for terrengsykling - NOTS, kontakt@nots.no
Stadnamntenesta på Vestlandet, post@sprakradet.no
Statnett, firmapost@statnett.no
Avinor, post@avinor.no
Direktoratet for mineralforvaltning, mail@dirmin.no
Universitetsmuseet i Bergen, post@um.uib.no
Den Norske Turistforening, DNT, info@dnt.no
Det Norske Skogselskap, info@skogselskapet.no
Fortidsminneforeningen, post@fortidsminneforeningen.no
Luftfartstilsynet, postmottak@caa.no
Norges geologiske undersøkelse (NGU), ngu@ngu.no
Norges Naturvernforbund, naturvern@naturvernforbundet.no
Norges Skogeierforbund, post@skogeier.no
Norsk institutt for Naturforskning NINA, firmapost@nina.no
Norsk ornitologisk forening (NOF), nof@birdlife.no
Norsk Skogbruksforening NORSKOG, firmapost@norskog.no
Riksantikvaren, postmottak@ra.no
SABIMA, sabima@sabima.no
Universitetet i Bergen, Geologisk institutt, post@geo.uib.no
Verdens Naturfond (WWF Norge), wwf@wwf.no

Kopi pr. e-post m/vedlegg:

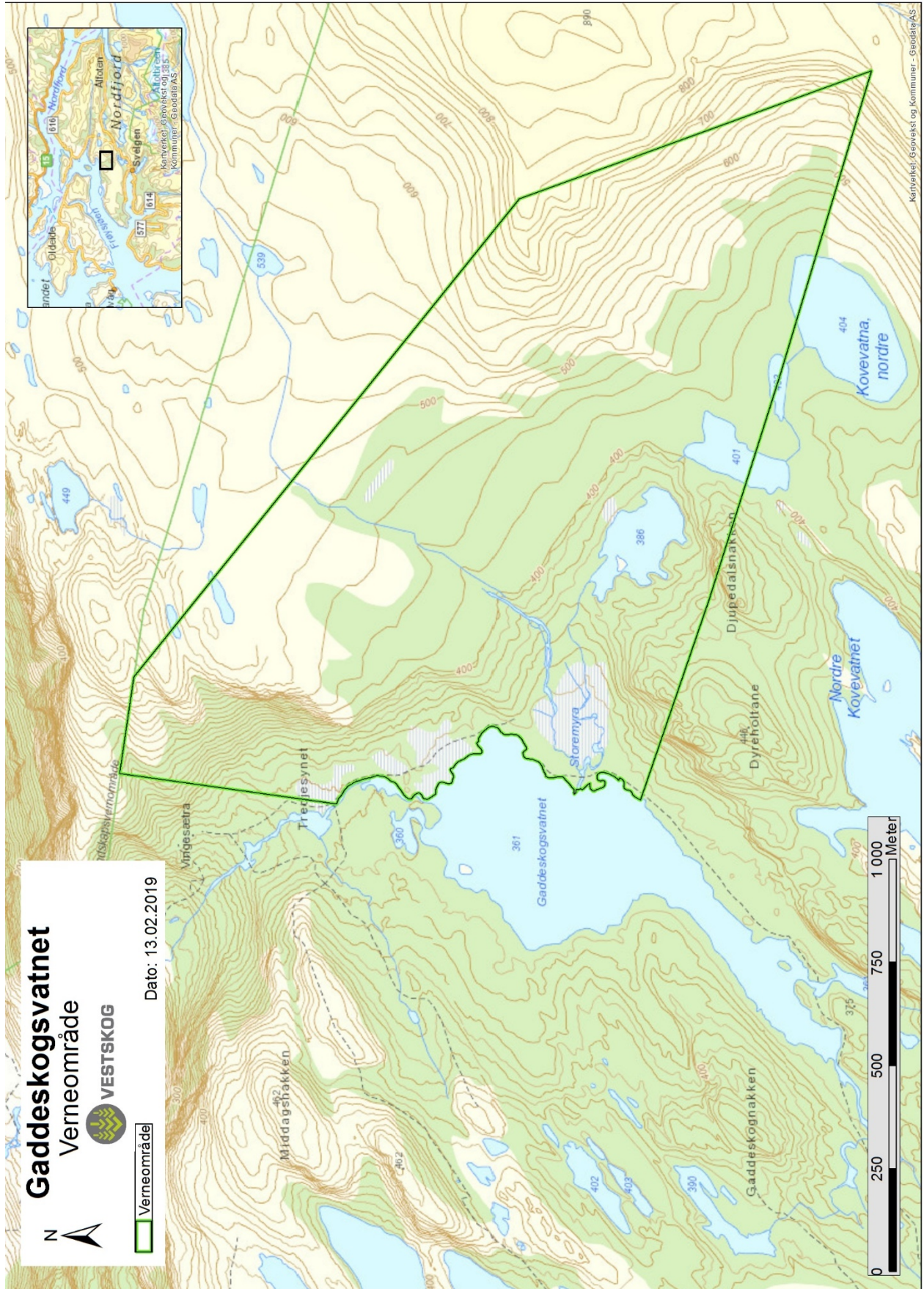
Miljødirektoratet

Vestskog

Klima- og Miljødepartementet

VEDLEGG: Kart over framlegg til Gaddeskogsvatnet naturreservat

VEDLEGG

Forskrift om vern av Gaddeskogsvatnet naturreservat, Bremanger kommune, Sogn og Fjordane fylke

Fastsett ved kongeleg resolusjon xx.xx.2019 med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfald (naturmangfaldlova) § 34 jf. § 37 og § 62. Fremja av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (føremål)

Føremålet med naturreservatet er å verne eit av dei få lite påverka skogområda som er att i ytre strøk av Vest-Noreg, med sitt biologiske og geologiske mangfald. Området ligg på devonsk berggrunn og er representativt for kystfuruskog på fattig berggrunn, med små dimensjonar trass i stadvis høg alder, og inneheld ein mosaikk av furuskog, bjørkeskog, myr, ferskvatn og snaue fjellknausar.

Det er ei målsetjing å ta vare på verneverdiane i mest mogleg urörd tilstand, med stadeigne artar og naturtypar og naturleg skogdynamikk, og eventuelt vidareutvikle dei.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Naturreservatet vedkjem følgjande gnr./bnr.:

Bremanger kommune: 77/1

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på ca. 1670 dekar. Grensene for naturreservatet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet xx.xx.2019. Dei nøyaktige grensene for naturreservatet skal merkast i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart vert oppbevart i Bremanger kommune, hos Fylkesmannen i Vestland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernereglar)

I naturreservatet må ingen gjere noko som skadar verneverdiane som går fram av føremålet med vernet.

I naturreservatet gjeld følgjande vernereglar:

- a) Vegetasjonen, medrekna daude buskar og tre, er verna mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter og sopp inkludert lav eller deler av disse frå naturreservatet. Planting eller såing av tre og annan vegetasjon er forbode.
- b) Dyrelivet, medrekna reirplassar og hiområde, er verna mot skade, øydelegging og unødige forstyrring. Utsetting av dyr er forbode.
- c) Det må ikkje settast i gong tiltak som kan endre naturmiljøet, som f.eks. oppføring av bygningar, anlegg, gjerder, andre varige eller mellombelse innretningar, parkering av campingvogner, brakker e.l., opplag av båtar, framføring av luftleidningar, jordkablar, kloakkleidningar, bygging av veger, drenering eller anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling eller lagring av masse, utføring av kloakk eller anna konsentrert ureining, etterlating av avfall, gjødsling, kalking eller bruk av kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel. Forsøpling er forbode. Opplistinga av tiltak er ikkje uttømande.
- d) Bruk av naturreservatet til større arrangement er forbode.
- e) Bålbrenning er forbode.

§ 4. (generelle unntak frå vernereglane)

Vernereglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Beiting
- b) Sanking av bær og matsopp.
- c) Jakt og fangst i samsvar med gjeldande lovverk.
- d) Oppsetting av mellombelse, mobile jakttårn for storviltjakt.
- e) Rydding av skotfelt ved jaktpostar slik at feltet er fritt for vegetasjon etter retningslinjer i forvaltningsplan
- f) Felling av store rovdyr i samsvar med gjeldande lovverk.

- g) Utplussing av saltstein for husdyr og storvilt.
- h) Vedlikehald av eksisterande bygningar, gapahukar, jakttårn, stiar, bruer og andre anlegg og innretningar, i samsvar med tilstand på vernetidspunktet.
- i) Merking og rydding av eksisterande stiar vist på vernekartet etter retningslinjer i forvaltningsplan.
- j) Rydding av stiar for ferdsel og sanking av beitedyr etter retningslinjer i forvaltningsplan slik at dei kan haldast opne etter vindfall og liknande.

§ 5. (regulering av ferdsel)

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.

I naturreservatet gjeld følgjande reglar om ferdsel:

- a) Motorferdsel på land og i vatn er forbode, medrekna landing og start med luftfartøy.
- b) Utanom eksisterande vegar og stiar vist på vernekartet, er bruk av sykkel, hest og kjerre, og riding forbode.

§ 6. (generelle unntak frå ferdselsreglane)

Ferdselsreglane i § 5 er ikkje til hinder for gjennomføring av militær operativ verksemd og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsaugemed, og gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver som er bestemt av forvaltningsstyresmakta. Unntaket gjeld ikkje øvingsverksemd.

Ferdselsreglane i § 5 andre ledd er ikkje til hinder for:

- a) Naudsynt motorferdsel i samband med uttransport av sjuke og skadde bufe. Køyretøy som vert nytta skal være skånsamt mot markoverflata. Det skal gjevast melding til ansvarleg oppsyn for verneområdet i forkant av køyring.
- b) Naudsynt uttransport av felt elg, hjort og bjørn med lett beltekøyretøy som ikkje set varige spor i terrenget, og med traktor eller lett terrengekøyretøy på eksisterande traktorvegar vist på vernekartet.
- c) Landing og start med Forsvaret sine luftfartøy.

§ 7. (spesifiserte dispensasjonsreglar)

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Tiltak i samband med forvaltning av vilt og fisk.
- b) Istandsetjing av bygningar, steinmurar, bruer og andre kulturminne etter samråd med kulturminnestyresmaktene
- c) Bygging av nye klopper til erstatning for gamle
- d) Oppsetting av nye fleirårige gapahukar og jakttårn dersom viltet (hjortedyr) endrar trekk.
- e) Naudsynt motorisert transport av ved, material og utstyr til hytter innanfor verneområdet.
- f) Naudsynt motorferdsel for å fjerne gran felt i samsvar med § 7j.
- g) Gjenoppføring av bygningar, anlegg eller innretningar som er gått tapt ved brann eller naturskade, og naudsynt motorferdsel for dette.
- h) Merking og rydding av nye stiar og oppsetting av turpostar.
- i) Tilretteleggingstiltak på eksisterande stiar.
- j) Ringbarking og felling av gran etter retningslinjer i forvaltningsplan
- k) Bruk av naturreservatet i miljøtilpassa reiselivsverksemd etter plan godkjend av forvaltningsstyresmakta.
- l) Naudsynt motorferdsel i samband med aktivitetar nemnd i § 4 g og h, og § 7 a, b, c, og i.

§ 8. (generelle dispensasjonsreglar)

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå forskrifta dersom det ikkje strir mot føremålet med vernevedtaket og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom omsyn til tryggleik eller omsynet til vesentlege samfunnsinteresser gjer det naudsynt, jf. naturmangfaldlova § 48.

§ 9. (skjøtsel)

Forvaltningsstyresmakta, eller den forvaltningsstyresmakta bestemmer, kan setje i verk tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er føremålet med vernet, jf. naturmangfaldlova § 47.

§ 10. (forvaltningsplan)

Det kan utarbeidast forvaltningsplan med nærare retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 11. (forvaltningsstyresmakt)

Miljødirektoratet fastset kven som skal vere forvaltningsstyresmakt etter denne forskrifta.

§ 12. (ikrafttreding)

Denne forskrifta trer i kraft straks.